

SOPRONI ÚJSÁG

(az „Oedenburger Zeitung“ politikai napilap magyar része.)

Előfizetési feltételek:

A „Soproni Újság“, az „Oedenburger Zeitung“ kibővítését képeve külön nem adatik el sem egyes példányokban, sem előfizetésben.
Előfizetési ára a teljes lapnak negyedévenként: helyben 5 korona, vidékre 6 korona 25 fillér. Egy példány ára 6 fillér.

Kiadóhivatal és szerkesztőség:

Romwalter K. és fiánál, várkerület 121. szám.
Távbeszélő 28. szám.

Hirdetések díjtétel szerint,

mely kívánatra mindenkinek díjmentesen megküldetik
Hirdetési megrendelések, előfizetési és hirdetési díjak a hivatalba küldendőek.
Mindennemű fizetés teljesítési helye Sopron.

Miletics plébános ur jóslata.

Sopron, július 10-én.

Miletics János. oszlopi plébános. veszedelmes jóslatot bökkentett ki tegnap Sopronmegye közigazgatási bizottsági ülésén, hallgatván kényszerített nyugalommal dr. Baán Endre alispánnak előterjesztéseit, a melyek az egyházpolitikai törvények életbeléptetésére vonatkoznak.

Miletics plébános ur szomorú jóslata nem mond kevesebbet, mint azt, hogy forradalomba visznek bennünket az egyházpolitikai törvények.

Rettenetes volna — ha Miletics plébános ur jóslata bekövetkezne!

Simon Ödön főispán öntudatos, higgadt modorával és meggyőződésének határozott hangján magyarázta meg a plébános urnak, hogy ne féljen tőle: nem lesz forradalom!

Valóban nem kell a forradalomtól sem Miletics plébános urnak, sem másoknak tartani. Az alkotmányos kormányhatalom megerősítésére irányzott törvényes alkotások nem csináltak még sehol és soha forradalmat: nem fognak csinálni Magyarországon sem, a melynek hazafias papsága óriási tömegben áll szemben azzal a néhánnyal, a kik nem bánnak, ha lángba borulna ez ország.

Ne tartson Miletics plébános ur a forradalomtól — nem lesz.

Mondhatjuk ezt nyugodt lélekkel mi, a kik pedáns figyelemre méltatjuk nap-nap után mindazokat az ellenmondásokat, melyekbe az ugynevezett egyházpolitikai ellenzék, a minék legujabban nevezi magát egy nagyon vegyes magyar politikai társaság — belekeveredik és megfigyeléseink alapján lehetetlen volt meg nem győződnünk arról, hogy a különböző személyi és tárgyi okokból elégtelen elemek olyan konglomerátumával van dolgunk, a mely csak épen a felszínen uszik, napról-napra kapkod valamely szappanbuborék után, a mely látszólag hatást tesz, de sem tartalommal, sem konzisztenciával nem bír.

Még a legállandóbb foglalatossága és legkomolyabb témája ennek az ellenzéknek az, hogy a Bánffy-kabinet rövid életű és hogy azután következik a szabadelvű pártok a khaos, melyből az ellenzék hősei új világot fognak teremteni.

Am az idő halad — és az ellenzéki megváltás nap-nap után súlyed a semmiségbe. A Bánffy-kormány rendületlenül erősen áll és a reformoknak úgy törvényhozási, mint kormányzati és közigazgatási, keresztülvitelére irányult intézkedések, minden fenakadás nélkül, úgy történnek, hogy az ellenzéki jóslatoklépten-nyomon kudarcot vallottak és hogy minden jel arra vall, minden intézkedés arra van irányozva, hogy azokból abszolúte semmi se valósuljon meg, nemesak a reformok keresztülvitele és életbeléptetése, de azoknak hatása tekintetében sem.

Különösen utóbbi tekintetben mutatkozik a legörvendetesebb jelenség. Most már nem csak a világi, hanem az egyházi elem is, kezdi belátni, hogy a törvények komoly végrehajtásáról van szó, hogy tehát azzal szembeállni, azzal szemben ellenállást avagy csak remonstrációt és revíziót is hirdetni nem csak hazafiatlan és a honpolgári köteleességekbe ütköző dolog, hanem az egyház érdekével és méltóságával is ellentétben áll. Mert egyfelől a változatlanságba ez mindig beletudott nyugodni és ennek köszönhetette békés fejlődését és zavartalan tekintélyét; másfelől nálunk most már az egyházpolitikai ellenzék amaz akciójába, mely ellenszegülni kíván csaknem kivétel nélkül a nemzetiségi agitáció megy bele, ezzel pedig szolidaritásba jó hazafi nem léphet, legyen bár az pap, vagy világi ember. Éppen ezért bizton hiszszük, hogy a magyar klerus magatartása is meg fogja ezáfolni az ultramontánok reményeit és a reform békés keresztülvitelét nem fogja zavarni komoly ellenállás. Ezzel együtt a társadalmi békének az a felzavarása, a melyre némelyek számítottak, mások dolgoztak, hasonlóképen nem fog bekövetkezni és a kedélyeknek az a nyugtalansága is el fog enyészni, a mely eddigelé ennek az agitációnak egyedüli eredménye.

Befolyással van és lesz erre az a körülmény is, hogy a legfelsőbb körökre való támaszkodás — a hol eddig gyakori alkalmatlankodásaikkal akartak maguknak az illetők fontosságot és nimbuszt szerezni, s a melylyel az ultramontánok szintén szerettek díszkedni, — szintén alaptalannak bizonyult. Ennek korábban legkomolyabb bizonyítéka az a hit volt, hogy a mit a Wekerle-kormány meg nem csinált, azt a Bánffy-kormány még kevésbé fogja kísérőkövetni. Most aztán az új mágnások kinevezése bekövetkezett ez a legerősebb, talán egyetlen komoly argumentum is elesett. És most már még az ellenfél sem meri komolyan állítani, hogy akár a még hátralevő törvényjavaslatok törvényerőre emelése, akár a végrehajtás közegeinek és eljárásának már is részletesen kidolgozott és életbeléptethető tervezete folytán, a keresztülvitel bármely komoly nehézségbe ütközne. Egy csomó álhir és jóslat halála bekövetkezett és az álpróféták kénytelenek szégyenkezve elhallgatni; de más baj nem történt.

Miletics plébános ur se féljen: nem lesz forradalom!

Severus.

Reflexiók.

— A város tegnap közigazgatási gyűlése. —

Sopron, július 10.

A városi kórház, a szocializmus Sopronban, az igazságügyi palota, a felsőbb leányiskola ügye, a polgármester-kérdés . . . ime a tegnapi ülés kvintessenciája. Mind olyan dolgok, amik mélyen belenyulnak a város organizmusába, és az

a heves vita, a melylyel tegnap a közigazgatási ülés ezeket a dolgokat pertraktálta, mutatja, hogy már ott ég bennünk a reformálás vágya, s közel az idő, a mikor felharsan a lüktető közelet kürtszava, a mely előtt halomra dőlnek a konzervativizmus mohos falai: a város jobbjai érzik, hogy itt az idő a cselekvésre . . .

A városi kórház ügye! Borzalmas dolgokat beszél tegnap erről a t. főorvos! Nincs hely a kórházban; férfi-elmebetegeket odazárnak a nőosztályba; közveszélyes őrületek utasítanak vissza, s ma már abbnálnak ezekre a szerencsétleneknek a hozzátartozói azokra a nyomorult, piszkos zárkákra, a mik esetleg megüresednek, ha valamelyik élőhalott összezuzza a fejét a vasorklátokon! . . . S a város még mindig a kormánytól kér segílyt, ez a hatalmas, gazdag emporium, feliratokkal, kérvényekkel odazza el ezt az annyira égető ügyet. Dr. Szilvássy Márton a milleniumra tervezett kórház ügyében szólalt fel, melynek az ügye az „elvi határozat“ óta elaludt. Meg is nyugtatták azzal a válaszszal, hogy az erre kiküldött albizottság — egy egész délutánon átfoglalkozott már a kérdéssel! . . . S a bizottság elhatározta, hogy újra felterjesztést intéz a miniszterhez.

A szegényrendőrkapitány, arra tegnap nagyon réá járt a rud. Pedig olyan apróság az egész: a szocializmus Sopronban! Üres agyrem, fantaszták által a falra festett ördög — ugy-e rendőrkapitány ur? Hogy aztán akadnak olyan esunya pessimisták, mint Kund és dr. Szilvássy, akik erőnek erejével mumusokat keresnek — még a rendőrkapitányi jelentésben is, — az nem zavarja meg hidegvérünket. Hisz mi van abban, hogy a szöllősök egylete három világhírű szocialistának a képeit rendelte meg? Hát megrendelte! Tudtuk mi ezt régen — ugy-e rendőrkapitány ur? Kund Frigyes említette is, hogy a kaszinóban szeltiben hosszában folyt erről a beszéd, de ki tulajdonit az ilyen ártatlan kedvteléseknek súlyt? Hadd mulasson a plebs, hadd szítsák titokban azt a zsaránokot, amely az országban már több helyen lánggal csapkodott fel! De mit szólunk[majd]hozzá, ha egyszerre csak felrobban az az ártatlan porral telt akna, ha a vérre, felforgatásra szomjazó emberáradat vasmarokkal zörget az ajtónkon, — hát ki lesz ezért felelős tisztelt rendőrkapitány ur?!

Nagy eredmény az, hogy ma már voltak emberek, akik ezekben a darázs-fészkekbe bemertek nyulni. Csudálatos dolog lett volna, ha a mi magistrátusunk mai ülésén nem szólalt volna fel valaki, a kinek sok a láрма, a mit ezek a skriblerék csapnak, és aki előkelő megvetéssel beszélt a zsurnalisztikáról, a mely koholmányokkal árasztja el a könnyen hívó publikumot. Szinte vártuk, hogy majd oda mutat a követésre méltó példára: itt egy jeles sajtótermék, a „Wes'ungarisches Volksblatt“, ezt kövessetek. Br! . . . főtisztelendő ur! Ez lett volna még csak a koronája annak a szép megleckéztetésnek, amiben a sajtót méltóztatott részesíteni! Bűnbánólag verjük a mellünket: ezentul a mit közreadunk, a plébánia s a „W. V.“ ezen-zurája alá bocsátjuk! Jó lesz, apátplébános ur?!

Annak az cikknek, a mit a soproni felső-leányiskola internátusának ügyéről a „Pesti Hirlap” nyomán mi is reprodukáltuk, ma már volt visszhangja. Örvendünk, hogy Gebhardt tiszti fő-ügyész felszólalására éppen a közigazgatási bizottság foglalkozott elsöben ezzel a dologgal. Szabó Károly tanfelügyelő, elég szépen argumentált a felső-leányiskola mellett, elmondta, hogy a kifogásolt munkarendet a miniszter approbálta annak idején, s hogy korántsem olyan fekete a dolog, a milyenre festették. Előbb azonban egy illetékeségi vitát is provokált, a minek csak Simon főispán határozott és okos szavai tudtak véget vetni.

Ma ismét felszakadt az a fátyol, a mely a Széchenyiek szenzációs családi drámáját fedi, a közönség újra kommentálhatja azokat a sötét dolgokat, amik legnagyobb magyar unokáját a döblingi tébolyda foglyává tették. André p. ü. hely. igazgató referációjában elmondta, hogy Széchenyi Károly gróf 14 ftnyi adóját, a melyet a család nem akar megfizetni, a behajthatatlanok közé teszi.

Jövendőben talán millióknak az ura — 14 forintig fizetés képtelen!

A polgármester sok port felvert fegyelmi ügye is szóba került. S az a nagy kimélet, a mivel ezt a kényes dolgot tárgyalták, az a szimpátia, a mivel a polgármester alakjáról beszéltek, arra mutat, hogy a mai közgyűlésen csöndben és tisztelettel bucsuznak el attól az embertől, ki annyi éven át vezette, tán több buzgalommal és szeretettel, mint szerencséjével a város ügyeit. Szilvásy dr. erősen kikelt a belügyminiszter rendeletének erős, kiméletlen hangja ellen, a melyet Simon főispán vett védelmébe.

S ezzel itt a végnek a kezdete. S ma délután a város közgyűlésén az a harangszó, a mely a leköszönt polgármestert bucsuztatja, tán békét és megnyugvást fog hinteni az annyira izgatott kedélyekbe is.

Argus.

A várostorony.

Sopron, július 10.

Sok nyugtalan éjt szerzett városunk, komolyan gondolkozó közönségének, de még több vitára ad okot szegény várostoronyunk beteges állapota immár hét év óta s miután jelenleg is sűrűn foglalkoznak ezzel a kérdéssel, azt hiszem a gondolatok, a vélemények tisztázásához tán az én igénytelen soraim is hozzájárulnak. Azokról az ajánlatokról beszélek, amiket a várostorony mi-kénti fentartására eddig benyújtottak. Ezek közül csak három ajánlat érdemes szóra; azonban egyelőre csak kettőtől szólhatok, mert a városi építészeti bizottság által f. hó 8-án elfogadott ajánlatról mindaddig nem mondhatok véleményt, míg definitív választ, illetőleg tervet, a városházat tervező műépítész be nem küldött.

Az egyik ajánlat a városi főmérnök ur által adatott, ki a figyelő és várakozó állást mondja leghelyesebbnek, a másik az államépítészeti hivatal főnökeé, ki az átjáró teljes bebetonozását akarja, a harmadik pedig Schneider Márton és Scharmar János uraké, kik oszlopzatokkal erősítenék beteg tornyunkat.

A megfigyelések hálomásom után a következők:

1. A tulajdonképeni számításba jövő torony tengelyének felső pontja függélyes állásából elhajlott.
 2. A torony felső része a ferde testen függélyesen áll.
 3. Ezen elferdülés évtizedekkel ezelőtt történhetett.
 4. A repedések csak akkor mutatkoztak, mikor a torony mellől a kötőmegek lövések által távolítottak el.
 5. Közel multban a megfigyelés alatt levő torony egy földrengést állt ki s mégis érintetlen maradt.
 6. A boltívi repedés úgy magyaráztatik, hogy e nyílás köze egy szögnek nyílása, melynek csúcsa a ferde torony tengelyének felső pontjában van.
 7. Aljában egy vizet áteresztő csatorna vonul keresztül.
- Többet nem hallottam, s így csak ezekről fogok szólni.

Elfogadom az első pontot, de kevésnek tartom ezen megfigyelést, mert e megfigyelés csak egy irányról szól, s úgy csak egy síkban álló ferde tengely lett figyelve.

Fektessünk ugyanis a függélyesnek gondolt torony tengelyére két vízszintes tengelye egyiket az elhajlás irányában, a másikat reá merőlegesen (de vízszintesen), akkor a torony tengelye az egyik vízszintes felé hajlik, a másik tengely irányában pedig semmi tapasztalattal nem bírunk; már pedig ezen megfigyelendő irányt igen fontosnak tartom, hogy megtudhassuk, vajjon a torony tengelye egy függélyes síkban áll-e ferdén, vagy egy ferde síkban?

A 2. pont feltétlenül elfogadandó, a 3. pont helyes észlelése alapján, és a 4., 5. és 7. pont mindnyájunk előtt teljesen ismeretes.

Ha a 6. pont áll, akkor sokkal nagyobb engedésnek kell lennie a torony alapfalzatában, sőt nagyon valószínű, hogy az alapfalzat (ily magyarázat mellett) szilárd egészet nem is képez, hanem a repedés az egész alapfalzaton keresztül haladván, ha csekély mérvben is, de mégis egymástól elhajló két külön testből áll.

Az államépítészeti hivatali főnöknek a fenti észleléseiből azon szakvéleménye lett a magas miniszterium által is elfogadva, hogy az egész test bebetonoztassék. Ezen vélemény igazán meglepett, s gondolkozóba ejtett, s eredményében az én szerény véleményem éppen az ellenkező lett. Ugyanis a 6. pont által magyarázott szög szárai a beton által okozott nagy nyomás következtében még jobban szétválának az által, hogy a körülbelül egy mmeterre eső 4 kggramnyi nyomás egyik componense kiható nyomást eredményezne, s így ez által nem azt a célt érnék el, hogy a torony a betontestre támaszkodnék, hanem éppen azt, a mit elkerülni akarunk, fölösleges s ugyanis számba vehető oldalnyomást tennék a tornyon, s ez veszélyessé válhatnék. Többet mondom: a 6. pont magyarázatát elfogadván, nem hogy betontestet fektetnék be, hanem az ott levő 6. mmeternyi magas földtömeget is eltávolítanám, s az alapfalzatos tehermentesíteném.

De tegyük fel, hogy betonozni kellene, nem tudom belátni, miért kelljen az átjáró nyílást is befalazni? Hát nem haladt annyira már a theoretikus tudomány, hogy a boltíva felül is betonozván, a felső betontest szerves összefüggésbe ne tudnók hozni az alsóval átjáró nyílás (ha kisebb is) meghagyásával?

Eltekintve ily kényes természetű betonfalazás keresztülvitelétől, nem tudjuk az alpnak milyen fekvésű felületére fektetnők ezen nagy mennyiségű betontestet, vízszintes-e az, vagy ferde, hogy világosan szóljak, nem is lett megvizsgálva az alapfokozat azon fölületének helyzete, melyre az építve lett, az azon tö- vagy agyagréteg helyzete, hová a rómaiak az alapfalzat első követ fektették. Mert ha ezen felület ferde, nem tudom elképzelni, hogy a befektetendő betontest oldalnyomást ne gyakoroljon.

Szóval szerény véleményem az volna, hogy az államépítészeti mérnök igazán elismerésre méltó szakvéleményét egyelőre ne fogadják el, s keressenek oly utat, mely ily esetleges veszélyeket teljesen kizár. Ilyen ajánlatot pedig a nagy zavar első kitörése idejében a városi főmérnök tett. Ezt tartom helyesnek, „várni és figyelni, de egyúttal az eshetőség elkerülése végett már jó előre intézkedni.”

Lehet, hogy az államépítészeti hivatal főnökének ajánlatát leszünk kénytelenek elfogadni, de akkor tudnunk kell:

1. Mily arányokban hajlik el a torony tengelye, vajjon függélyes vagy ferde síkban áll-e?
2. Vízszintes-e az agyag vagy köréteg, melyen a torony teste áll?
3. Hogyan érhetjük el kisebb átjáró nyílás mellett a két betontest szerves összefüggését.
4. Elérni azt, hogy a betontest súlypontja a réges természetű építkezés mellett is, e tömb középpontjába essék.
5. Elérni azt, hogy a használandó ezement kiváló minősége mellett is mily arányban való keverése kárt, illetőleg nyomást nem fog okozni.

Egy mérnök.

A város közgyűlése.

Sopron, 1895. július 10-én.

Finck János a mai naptól fogva megszűnt Sopron polgármestere lenni. A mint előre látható volt, lemondási kérvényét a közgyűlés elfogadta. Sőt Szilvásy Márton dr. gavallér indítványát is magáévá tette a közgyűlés: a távozó polgármesternek megszavazta a teljes fizetését nyugdíjúl, noha a nyugdíjszabályzat 9. és 10.

§§-ai szerint a fizetésnek csak 88%-a járt volna neki. S csak sajnálhatjuk, hogy a közgyűlésen emelkedett hang, a mely tiltakozott ez ellen az indítvány ellen: a közgyűlés méltóságát csorbitották ezzel.

Az ülésen Simon főispán elnökölt.

Felolvasták a polgármester nyugdíjazási kérvényét, a melyben idegességére, betegségeire hivatkozva lemond a tisztségről s kéri a szabályszerű nyugdíj való mellett felmentését. Csatolja a t. főorvos véleményét s elmondja, hogy a hiányokat, amiket a fegyelmi vizsgálat kitüntetett, nem hanyagsága, hanem a szerves bajai okozták.

A kérvény a köz- és jogügyi szakbizottságnak adatott ki, amely 2112 frt nyugdíjat, a polgármester fizetésének 88. §-át szavazott meg. Felolvasták még a fegyelmi választmány ismeretes határozatát is.

A nyugdíjazási kérdéshez először Szilvásy dr. szolt hozzá. Gyorsan végezni akar a kinos és kényes ügygyel. Indítványozza, hogy Fincknek, aki már 34 év óta szolgálja a város érdekeit, aki oly nehéz körülmények közt vezette hosszú éveken át a közügyeket, adják meg a teljes fizetését nyugdíjúl.

Indítványa ellen szolt dr. Töpler, a ki csak a szabályszerű nyugdíjat akarja megszavaztatni. Hahnenkamp igazgató szintén ilyen értelemben beszélt.

A vita végeztével a főispán Szilvásy dr. indítványát szavazás alá bocsátja, a mely majdnem teljesen egyhanguan Szilvásy dr. mellett nyilatkozott.

Tehát a közgyűlés a polgármesternek a házi pénztár rendkívüli rovatának terhére megszavazta a fizetésének megfelelő nyugdíjat.

Radó Kálmán átiratából kifolyólag sokat beszéltek a kis-czell-sopron-pozsonyi vasutról, melynek érdekében a város szívesen hoz áldozatot és kiküldtek egy bizottságot dr. Printz Ferenc tanácsos elnökele alatt, a mely meghívja majd Radót tárgyalásra. Hozzászóltak e kérdéshez Steiner Ignác, Müller P., Szilvásy dr., Schreiner, Bella mind-mind a vasut érdekében. Végeztül a főispán emelt szót, konstatalván a közönség nagy érdeklődését, de utalva egyben arra, hogy a város közönségétől fog függeni, hogy a tervezett és igen nagy előnyökkel járó vasut kiépíttessék.

A közgyűlés harmadik pontját az ismeretes kölcsönügy képezte. A közgyűlés a kereskedelmi bank által készített kötelezvényeket és a két törlesztési tervet minden hozzászólás nélkül elfogadta. A gyűlés fél 5 óra tájon végződött.

Napi hírek.

1895. évi július 10.

— **Változások a városi tisztikarban.** Reichenhaller Béla főjegyzőnek kilátásba helyezett és mindenütt portált megválasztatása a polgármesteri állásba, mozgásba hozta mindazok aspirációit, a kik a főjegyzői állásra, vagy az annak betöltése folytán megüresedett állások egyikére-másikára pályázni fognak. A főjegyzői állásra pályázók közül sokat emlegetik már is dr. Kossow Jenő aljegyző és dr. Seyring Adolf városi tanácsos neveit. Valószínű, hogy közülök kerül ki Sopron város jövendőbeli főjegyzője.

— **Személyi hír.** Hajas Gyula főszolgabíró mult szombaton Radegund fürdőhelyről székhelyére visszaérkezvén, hivatalának vezetését f. hó 8-án ismét átvette.

— **A soproni felső ev esperességi tanítóegylet évi közgyűlését** tegnap tartotta Renner Henrik esperes elnökele alatt. Az elnök meleg hangon emlékezik meg boldogult Mészai Károly népiskolai igazgatóról és üdvözli az egyelet új tagjait: Kapy Gyula igazgatót, Lantner és Gömbös tanítókat. A gyűlés jegyzőkönyvének vezetésére az elnök Druizner György soproni tanítót kéri fel. Puri Lajos ágfalvai tanító hirdetett előadása a siket-némák tanítása tárgyá-

ban elmaradt, mivel Purr nem jelent meg a gyűlésen. A tanügyi bizottság javaslatai a tanmenetre, tankönyvekre stb. vonatkozólag általánosságban elfogadhatott. Az espereségi gyűlésre mint képviselő Benedek Lajos, lépesfalvi tanító küldetik ki. A tanítógyűlés végül a felső-lövői tanintézeteknek 50 éves jubileumára üdvözlő iratot küld.

A gyűlés után a tanítók kedélyes ebédre gyűltek össze a „Nádorban.”

— **Uj városi polgár.** A városi tanács felvette özv. Stoporits Juliát a községi kötelekbe.

— **Major Kálmán honvédőrnagy öngyilkossága.** A mint teljesen megbízható forrásból értesülünk, a szerencsétlen őrnagy tettének indoka egyedül pillanatnyi elmezavarásban keresendő. Az őrnagy és neje közt a képzelhető leggyengédebb viszony volt és a gyászoló özvegy nagy örömmel készült Sopronba, annyival inkább, mivel Hraniczky helybeli állomásfőnök családjához benső barátság fűzte őt is, férjét is. Majorné több levélben e feletti örömeinek élénk kifejezést is adott.

Megemlítjük egyúttal azt is, hogy Majort megérkezésekor Hraniczkyék fogadták, kiknél 2 óra hosszat időzött s azután mikor már jobban érezte magát, kocsin ment a vendégfogadóba, hogy itt pihenjen. Maga Hraniczky kísérte vendégét a „Pannoniába”, nem áll tehát az a hír, hogy Major az éjjelre egy vasuti kupét kért volna, hogy abba az éjjeltöltse. Majornak nem volt gyermeke; a náluk lakó két gyermek Majorné nagybátyjának gyermekei.

A helybeli honvédtisztikar meleg hangu halotti jelentést adott ki elhunyt tisztársáról.

— **Szinészek Csornán.** Sággy Zsigmond színigazgató július havára Csornán helyhatósági engedélyért folyamodván, azt meg is nyerte és jóhírű társulatával az előadásokat a „Zöldfa” című vendéglő udvarterén felállított nyári színházban ma, e hó 11-én megkezdte.

— **Kutyák mulatsága.** Látványos mulatság játszódott le tegnap este 6 órakor a Várkerületen: két hirhedt doggue-kutya játszott egymással olyan kiméletlenül, hogy a járó-kelő közönség nagy tömegben verődött össze. Egy szegény kofa holmiját a kedves állatok elismerésre méltó ügyességgel is feldöntötték.

— **Re verekedjete legények!** Tegnap a rendőrség az általunk annak idején említett verekedésért a következőket büntette meg: G. T.-t 15 napi elzárásra és 30 frtnyi pénzbírságra, G. T.-t 5 napi elzárásra és 2 forintnyi pénzbírságra, M. G.-t, T. K.-t és L. S.-t egyenként 3 napi elzárásra, G. S.-t a rendőri közeg megsértésért 155 frtnyi pénzbírságra, esetleg 16 napi elzárásra ítélte.

— **Helybeli birtokváltások.** Szabó Károly, Antal és Aranka megvették Szabó István és neje Magdolnának 771 1/2 négyszög ölnyi felső lövőjét 300 frtéért; — Rath Samu és neje Tseheki Erzsébet megvették Giessenwehner Jánosnak 375 négyszög ölnyi Gsalzenbach-szántóját 100 frtéért; — Schuh Samu és Nándor megvették Boór Andrásnak 109 négyszög ölnyi Judengarten-birtokát az azon levő 26. sz. házzal együtt 4000 frtéért; — A Bauer Ferenc és neje Prettenhoffer Mária-féle örökösök eladtak: a) Kheim Samunak 1 Grosse Furt-rétet 2297 négyszög öllel 1385 frt 60 krért, b) Schaffer Antalnak a magyar-utczában levő 20. sz. házat 25.000 frtéért.

— **Jó lesz vigyázni.** Gyakran megcsik, hogy az olcsóság kedvéért zálogházakban vásárolnak az emberek aranyból készült ékszereket, azt híven, hogy az elzálogosított, de ki nem váltott tárgyakat olcsón kapják. De az ilyen vásárlásoknál jó lesz vigyázni, mert gyakorta megcsik, hogy a járatlan embernek 12 karátos arany helyett 6 karátosat kötöttek nyakába. Szerkesztőségünkben mutatnak egy új aranyból készült gyűrűt, a mely csak egy fillérrel se ér többet 1 frt 20 krnél, de érte a becsapott vevő 3 forintot fizetett.

— **Felbonczolták.** Tegnap délelőtt bonczolták fel a városi kórházban Wabel Teréz

tetemet. Az alig 20 éves leányka, elhunyt előtt, orvosi tanácsot nem kért és ez okból tetemet a rendőrség felbonczoltatta. Az orvosi lelet azt állapította meg, hogy Wabel agyvelődaganatban halt el és semmi alapja nincsen annak a sokféle mende-mondának, ami az ártatlan fiatal leány haláláról lábra kelt.

— **Bevádolt huszárok.** Az indóház-utczában lakó G. J. kádármester arra a kellemetlen dologra ébredt a minapában, hogy rettenetesen fogy kaszálójáról a lóhere. Rosszat sejtett; a miért is legényeit küldte ki őrizetere. Este 9-kor, alighogy besötétedett, jöttek is a tolvajok. Két huszár sompolygott át a kaszárnyából és fogta nyalábra a lóherét. Nossza az örök se voltak ám res'ek és le akarták fogni a tolvajokat. De nem sikerült; az egyik megugrott, a másik pedig addig védekezett, amíg a szökevény bajtárs segítségét hozott. Ez meg is jött 20, mond: husz mezitlábás, gatyára vetkőzött huszár képében. Persze, a lóhere-ör már látásukra megiradmodott. G. J. bejelentette az ügyet a rendőrségnek.

— **A brassói öngyilkos.** A minap azt a hírt hoztuk, hogy Brassóban egy ismeretlen ember lötte magát agyon, kinél egy munkakönyvet találtak, a mely szerint Schuster (vagy Sinek)-nek hívták az illetőt. A munkakönyvet a soproni rendőrkapitányság állította ki, a miért a brassói rendőrség Sopronba fordult felvilágosításért. Utólagosan megküldte a brassói rendőrség az öngyilkos arcképét és munkakönyvét is. E könyvnek minden lapja ki vannak tépve, a mely az öngyilkos személyazonosságát bizonyíthatná; a czimlap belső lapján pedig e szók állanak: „Schuster Károly, várkerület 73. szám. Az egyesült omadina méregkeverő bandája okozta, azt akarom, hogy N.-Szebenben temessenek el, egy koronát fizessenek az ásanó lyukért, két koronát a miséért. Scheint die Sonne noch so schön, einmull muss sie untergehen. August Schmecks.” Arcképe megtekinthető a városkapitányi hivatalban.

— **Házi tolvaj.** Torkos Gábor beő-sárkányi koresmáros már több ízben észrevette, hogy házában tolvaj lappang, de csak most tudott rá jönni, hogy a tolvaj tulajdonképen nem más, mint sa át inasa. Kun Jenőnek hívják a fiatal tolvajt, ki a söntésből a pénzt hordogatta el. Nyomozás alkalmával az inas beismerte, hogy 10 forintot ellopott, melyből 8 frtot Mihályi községben lakó mostoha apjának, 2 frtot pedig Varga Pál kocsis legénynek adott; utóbbinak azért adta a pénzt, mert azzal fenyegette, ha nem ad neki pénzt, megmondja gazdájának, hogy apjának 8 frtot adott; továbbá beismerte, hogy 4-5 üveg bort is lopott, melyet szinte a kocsisnak adott; végül midőn Varga Pállal a padláson zabot mérni voltak, 3 mérő zabot is elvittek és Csornára küldötték eladni, melynek 8 frtnyi árát 12 kr. kivételével szinte a kocsisnak adta át. A megkárosult vendéglős azonban azt állítja, hogy neki sokkal több kára van, mint a mennyit tettesek bevallottak; neki 100 frton felül van a kára. Kun Jenő és Varga Pál lopásért, Németh Ferenc ugyan- esak beő-sárkányi lakos, ki a zabot Csornára vitte eladni, orgazdaságért a csornai kir. járásbírósnál feljelentettek.

— **Rábából kifogott emberhulla.** Sobor község határában e hónap 4-én a halászok a Rábából egy feloszlásnak induló térfül hullát fogtak ki. A vizsgálat folytán kiderült, hogy folyó hónap 2-án Marczaltó község határában a Rábafolyóban furdott Balogh Gábor a székesfehérvári mentelep tényleges szolgálatában volt szakaszvezető, furdés közben a vízbe fulladt. Az orvosrendőri vizsgálat után Sobor község temetőjébe Percel Dénes százados jelenlétében eltemettetett.

Törvénykezés.

Bűnügyi tárgyalás.

1895. évi július 11-én.

1864. Két rendbeli lopás büntette miatt vádolt Mihálys Ferenc pecsenyédi;

1867. Magzat elhajtás büntette miatt vádolt Bognár Istvánné szül. Tompa Eszter vásárosfalvi; 2046. Védjegy hamisítás vétsége miatt vádolt Müller Albertné szül. Dürr Terézia soproni lakosok bűnvádi ügyében.

Táviratok.

Királyi hercegek magyar fürdön.

Teschen, július 10. Frigyes főherceg, és neje meg leányai ma Tátra-Füredre utaztak, a hol a nyarat tölteni fogják.

Az osztrák képviselőház.

Bécs, július 10. A képviselőház folytatta a Cilli-i iskola ügyét. Az ifju csehek kijelentik, hogy a tételt elfogadják.

Gyilkos feleség.

Budapest, július 10. A keleti pályaudvarban ma reggel öt órakor, Krenko nevű asszony, rálött több ízben is a férjére, a ki a pályaudvarban van alkalmazva. A golyók szerencsére nem találtak. Az asszonyt letartóztatták. Mentségére azt hozta fel, hogy férje elhagyta és szeretőt tart.

Az új spanyol nagykövet.

Madrid, július 10. Hoyos márki az osztrák-magyar monarchia párisi nagykövetének, Hoyos grófnak rokona kinevezetett nagykövetnek Bécsbe.

Egy miniszter párbaja.

Athén, július 10. Vassiliades képviselő párbajra hívta Szmolenitz hadügyminisztert.

Elveszett pénzeslevél.

Belgrád, július 10. Az egyik ideérkező vonathoz kapcsolt, Magyarországból érkezett postakocsiból 200 frankot tartalmazó pénzes levél elveszett.

Szerencsétlen zarándokok.

Montreal, július 10. Két vonat, a mely zarándokokat vitt, összeütközött Lewisquebec mellett. A zarándokok közül 25 meghalt, 30 pedig súlyosan megsebesült.

Budapest, jul. 10. (G a b o n a t ó z s d e.) A mai tőzsdén folytatódott a lanyha irányzat.

A kínálat nagy: a kereslet csekély. A mal-mok igen tartózkodók.

A buza behozatal csak 10,000 méterháza; de vevő ezekre is alig akad és az árak 10 krral újból olcsóbbak.

Buza őszre	6.50—52
Buza május-juniusra	6.85—87
Rozs őszre	5.50—51
Tengeri május-juniusra	4.81—83
Tengeri július-augusztusra	5.95—97
Zab őszre	5.55—57
Káposzta repce aug.—szeptemberre	9.45—50

Idő: szép!

Szerkesztői üzenetek.

Foka allegória. A különben igen szellemesen megírt tárczát nem adhatjuk; hogy miért nem, azt t. dr. ur bizonyára sejtí: hiszen személyesen megbeszéltek a napokban, hogy ilyen kényes természetű dologgal esinnyán kell bánni. Tehát nem haragszik, ugy-e? Kérjük szives közreműködését a jövőre is.

Vasuti forgalom.

Győr-sopron-ebenfurti vasut.

Indulás Bécs-felé: 5.40 reggel, 9.44 délelőtt, 3.15 délután, 6.45 este.

Indulás Győr-felé: 6.00 reggel, 2.08 délután, 6.56 este.

Érkezés Bécsből: 9.18 délelőtt, 1.58 délután, 6.22 este, 9.51 este.

Érkezés Győrből: 9.21 délelőtt, 3.04 délután, 8.25 este.

Távirati értesítés a tőzsdéről.

Bécs, július 10.

Egységes járadék	101.30	Magyar hitelbank	490.—
Magy. arany-kor.-jár. 123.80		Länderbank	285.50
4% magy. kor.-jár. 100.15		Unionbank	358.25
Magy. földteherm.-köt 98.95		Államvasut	439.75
Anglo-bank	177.25	Délivasut-részvény	111.75
Osztr. bank-egyesület 168.50		Napoleonor	9.62
Osztrák hitelbank	408.37	Márka	59.30

A magyar rész felelős szerkesztője:

Koór József.

Kiadó-tulajdonos: Romwalter K. és fia.

TARCZA.

Liliomillat.

— A „Soproni Ujság” eredeti tarczája —
Írta: Lázár Béla.

A király unatkozva busan hajolt ki az ablakon. Pompás májusi reggel volt. A georginák és rózsák illata felesapott hozzá s megkapta a lelkét.

— Boldog Orondates! — sóhajtott, miközben egy kis maroquin-kötésű könyvhöz nyult. Ismét olvasni kezdett. Szívét búbáj töltötte el, megrészegült a kifejezések varázsától az ékeskedő nyelv hosszas mondásaitól, melyek nagyon tetszetek neki. Olvasa:

És Orondates így szóla Sisigambisnak:

Asszonyom, nem lehetne hibámat, melyet az éjszaka okozott, hogy ellenetek tettem, megbocsátani, ha annak setésége nem mentené elötetek . . .

A király elábrándozott. Szatira képe lebegett előtte. A flig meztelen vállak, a ragyogó szem, a sötét fekete omlo hajfűrt, melyeket az éjjeli mécs pislogó fénye borít be . . . S Orondates mindezt látta. Hogy berontott a szépség sátorába, előtte állott űde félmeztelenségében a megrémült leány . . . Búbájás!

És olvasta tovább, remegve:

Esküszöm minden Istenemre, hogy ha esmértem volna minden nemeket és állapotokat azoknak, valakik ellen halálosan vétkeztem, inkább magam végeztem volna életet, hogy sem őket,

nyugodalmukban megháborítsam. Ha vétkennek reményelhetném bocsánatját, nem kimélném sem véretem, sem életemet.

A szolgálattelvő testőr jelentkezett:

— Marquis de la Tour D'Haussonville . . .

— Jöhet.

A király elibe ment, s barátságosan kezelt nyújtott a marquisnak. Az mélyen meghajolva fogadta.

— Hogy aludt, Sir?

— Elég jól.

— Szomorú.

— Hát ne legyenek az? Élek egyedül, annyi búbáj, oly sok engem kerülő boldogság közepett. Lelkem telve a boldogság fantomjával s az udvar hideg levegő-egében kell fuldoklanom. Mily szép ez a kert, mily illatosak a fakadó rózsák, mily mámorító a tavaszi regg . . . Irigyelem ezt az Orondatest, ki Statirája keeseit láthatta. Irigyelem az örület, mert képzelődése zavaros képeiben nyugalmat lel. Engem kerül, mert űres a szívem.

A marquis ajkain lebegett egy név. A király leolvasta.

— Kin, kin, kin! . . . Talán népem java . . . Lehet . . . De szívem érzés nélkül marad. Oly szép, de gyűlöl . . . hidd el Guy, gyűlöl. Szemében nincs tűz, esőkjában nincs szenvedély, hideg minden, mint szobájának butora. Királynő, de nem a kedvesem.

A marquis ajkán gonosz mosoly játszott:

— Hát keresse meg Statiráját, Sir.

— Hol?

— Megfogja találni. E lugasok telvék nimfákkal. Csak bujócskát játszanak. Kergesse őket. Megfogja találni Cloé-ját . . .

— Tréfálsz, marquis.

— Adjon rá engedelmet Sir, s bebizonyítom. Az udvar mindmáig oly sivár, csöndes, mintha fátyol borult volna rá. Hadd szaggassam fel e búbájós fátyolt. Muzsika fog szólani, s tánczra fog perdülni, egy intésére, minden, minden. Elvész a hyppohondrikus fájdalom, az értelmetlen melankolia, elvész a szívéből. Mosoly fakad majd az ajkán, hol fájdalom borongott mindenha. Miért is? A felesége . . .? Majd eljön a kacaj korszaka. A gyászét eltemetjük . . .

És megperdült a dob, s felhangzott a trombita. A csodás szökőkutak vígan ontották a vizet, fel a magasba, játszva a labdákkal, mosolyogva, kacagva. A széles lépcsőkön, a kerti utakon, a téres Herkules és Bachus szobrok között omlott az udvari nép, mindennek arczán kacaj, melyet a hirtelen felszabadulás mámorra felelesztett. A zöld réteken kergetősdit játszottak az udva-hölgyek, selyemharisnyájuk fénye bódított. A zenekar andalító dallamokat zengett s a dal, a napsugár, a pompa, az arany, a gyémánt mámorba ringatott mindenkit.

A király, fön, a tükörerkélyen állott, mosolyogva, vig udvari népe s jó embereinek boldogsága szívéhez szólott. Tapsolt, ha játékközben elesett valaki, gyermeki, naiv örömben. A zene dallama elragadta, a fény és jókedv kacajra ingerlé.

(Vége következik.)

Zur Desinfektion!

Alleinige Haupt-Niederlage von Desinfektions-Mitteln, dargestellt nach sanitären Vorschriften:

Corfmull radikalster und billigster Desinfektionsmittel für Aborte und Pissoir-Anlagen ärztlich bestens empfohlen.

Carbolsäure, chem. rein, weiß kristall. — **Carbolsäure**, rohe, braune, in verschiedenen Graden. — Creolin. — Solusal. — Solveol. — Uysol. — Cresolin. — Carbolfalk. — Chlorfalk. — Eijenchlorid. — Eijenvitriol. — Uebermangansäures Kali. — Salicylsäure. — Kupfervitriol. Naphthalin. — Zitronensäure. — Carbols-Toilette-Seife. — Carbols- und Uysol-Waschseife etc.

Alle Räuchermittel, Essenzen und Zerstäubungs-Apparate für Wohnungs- und Krankenzimmer-Desinfektion erhältlich, offeriert die Fabrik-Niederlage

Franz Müller,

535

Droguerie- und Chemikalien-Handlung.

Behördlich konzessionierter Giftverschleiß zu den „drei Löwen“.

Oedenburg, Spitalbrücke.

Aufsehen erregt

die überraschende Wirkung der

CRÈME

IRIS

Frappanter Erfolg bei

Anwendung gegen Sommersprossen, Hitzblätchen, Hautbräunung, Sonnenbrand, Wundlaufen, Hautsprungen, Gesichtsröthe, Gletscherbrand.

Verleiht blendend weissen Teint u. d. tadellose reine, jugendliche und sammetweiche Haut.

Alle Damen und Herren, welche dieses durchaus unschädliche, von Autoritäten der Wissenschaft empfohlene Präparat täglich gebrauchen, sind entzückt von seiner wunderbaren Wirkung und machen Furor wegen ihres auffallend schönen Teints und ihrer wohlgepflegten Haut.

Preis per Topf oder Reisetube fl. 1.—

Enorm ausgiebig im Gebrauch.

Man achte stets auf nebenstehende Schutzmarke und hüte sich vor den zahlreichen und direkt schädlichen Nachahmungen, welche durch Abdruck unserer Annoncentexte empfohlen werden.

Erhältlich in Apotheken, besseren Droguerien und Parfumerien oder direkt von

Apotheker Weiss & Co., Zweigniederlage: Wien, I., Kärntnering Nr. 6.

Arverési hirdetmény.

Felső-Szakony község tulajdonat képező **korcsmaházi épületek**, mely áll 3 szoba, 1 konyha, 1 éléskamara, 1 pincze, 1 mézsárszék, 2 istálló, 1 lábösszin, 1 jégveremből, a hozzátartozó házikert és eddigi jóminőségű s közel fekvő földekkel együtt egymásután következő 3 évre vagyis 1896. évi január hó 1-től 1898. évi december hó 31-ig a képviselőtestületnek 1895. évi június hó 28-án hozott határozata alapján

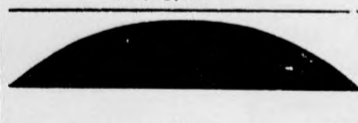
1895. évi július hó 14-én délután 2 órakor tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek az árverési feltételben megállapított módzatok szerint kiadatik.

Feltételek a községi bíró házában a hivatalos órákban betekintheők és az árverés a kitűzött időben ugyanott fog megtartatni.

Kelt Felső-Szakonyban 1895. évi július 5-én.

Csonka Ferencz,
körjegyző.

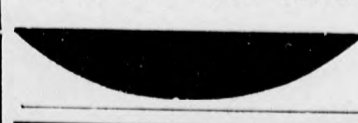
Házy György,
bíró.

Ein 559

Keller

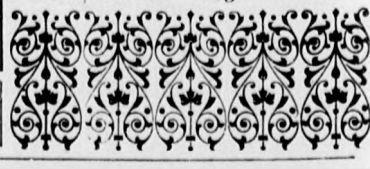
für zirka 200 Hektoliter Faßgeschir, in der Nähe der Franz-Josef-Kaserne, wird zu mietzen gesucht. Adresse in der Administration dieses Blattes.

Einige 556

Lehrjungen

werden in der hiesigen **Canditenfabrik** aufgenommen.

Kurort Wolfs (Balf)

bei Oedenburg (Post- und Bahnstation der Raab-Oedenburg-Ebenfurter Bahn) ist eines der wirksamsten **Schwefelbäder** bei **Muskel-, Gelenk-, Haut- und Unterleibskrankheiten**; besonders empfehlenswerth bei **Frauenkrankheiten**

Badesaison vom 1. Mai bis 30. September

In reizender Lage vom **Heusiedlersee**, bietet es durch seinen Komfort, hübsche Parkanlagen und herrliche Waldwege dem p. t. Publikum alle Annehmlichkeiten eines Badesortes. Ferner altberühmte Trinkquelle (schwefelhaltiges Sauerwasser) von vorzügl. Wirkung für Magenleidende. Elegant und zweckmäßig eingerichtete Zimmer (Monatszimmer von 16 fl. aufwärts), sowie vorzügliche und preiswürdige Küche. Pension nach Uebereinkommen. **Badearzt: Med. Dr. Josef Salgó. Prospekt**, sowie alle erwünschten Auskünfte gratis und franco. **Julius Bürger**, gew. Mundsch. wld. Sr. t. u. t. Hoheit des Kronprinzen Erzherzog Rudolf. 495